

Vlaanderen
is natuur

Juridische aspecten van translocaties

AGENTSCHAP
NATUUR & BOS

Soortenbesluit

- ▶ Regelt bescherming en beheer van soorten
- ▶ Verbod op introduceren van inheemse soorten in het wild (art. 17), behalve (art. 2, art. 18; vereenvoudigd)
 - Land-, bos-, tuinbouw, landschapsbeheer
 - Soorten onder Jachtdecreet
 - Soorten onder Wet op de riviervisserij
 - Vissen in afgesloten wateren
- ▶ Afwijkingen op verbod mogelijk (art. 21-23)
 - In een soortenbeschermingsprogramma
 - Specifieke afwijking obv
 - × Lijst overwegingen
 - × Lijst voorwaarden

Nood aan leidraad

- ▶ Wijziging Soortenbesluit 2019
 - Soepeler regeling
 - Geen kader voor praktijk
 - Vraag vanuit diverse groepen
- ▶ Accidentele introducties, soms grote gevolgen
- ▶ Afname natuurlijke verbreiding bij veel soorten door afnemende populaties, verlies aan leefgebied en versnippering
- ▶ Translocatie = mogelijk surrogaat en tijdelijke oplossing
- ▶ Controversieel thema in kringen natuurbeschoud

Traject leidraad

- ▶ ANB-INBO product
- ▶ 2-delig: leidraad + translocatieformulier
- ▶ Auteurs: Joachim Mergeay – Véronique Verbist
- ▶ Gestart in 2019
- ▶ Leidraad gepubliceerd in 2021
- ▶ <https://www.vlaanderen.be/publicaties/leidraad-translocaties-voor-biodiversiteit-in-vlaanderen>

Scope en aanpak leidraad

- ▶ Translocaties = alle opzettelijke menselijke verplaatsingen van organismen
- ▶ Gebaseerd op IUCN en Schotse translocatie richtlijnen
- ▶ Voor alle soorten onder Soortenbesluit (niet soorten die vallen onder wetgeving jacht- en visserij; land-, bos- en tuinbouw; landschapsbeheer; gesloten wateren)
- ▶ Leidraad = gids voor translocaties ifv natuurbehoud
- ▶ Formulier = aanvraag afwijkingen

Leidraad op hoofdlijnen

► Achtergronden

- Theoretische wetenschappelijke achtergrond
- Verschillende types translocaties in natuur- en ecosysteembeheer, valkuilen, opportuniteiten
- Wettelijke basis

► Visie = verbod tenzij

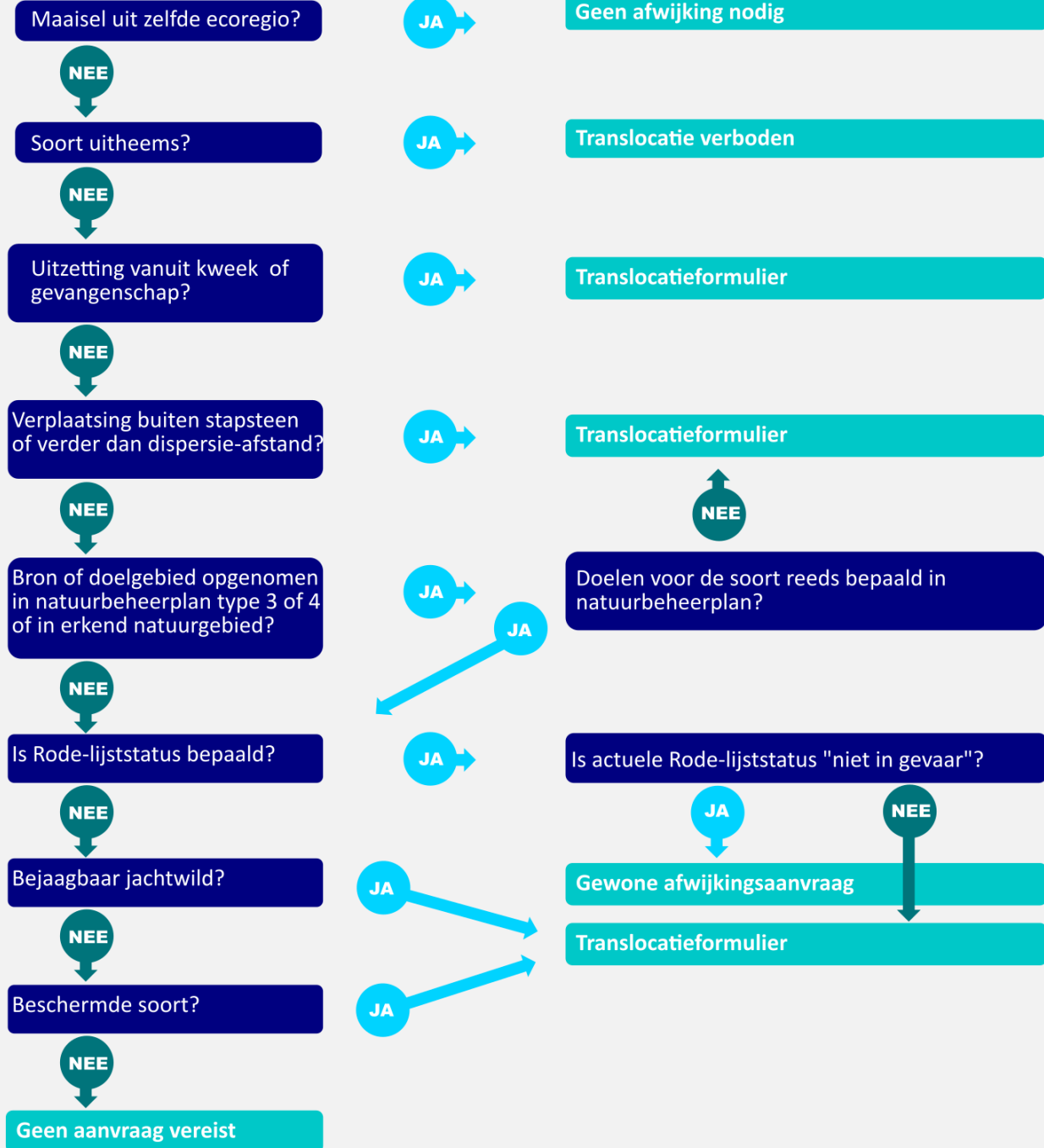
- Nodig voor herstel (geïsoleerde) populaties
- Tijdelijke oplossing acuut probleem met (genetische) connectiviteit
- Kolonisatietekorten
- ...

► ... en mits garantie dat de bron- en geplaatste populatie duurzaam kan voortbestaan (oa kwaliteit en kwantiteit leefgebied)

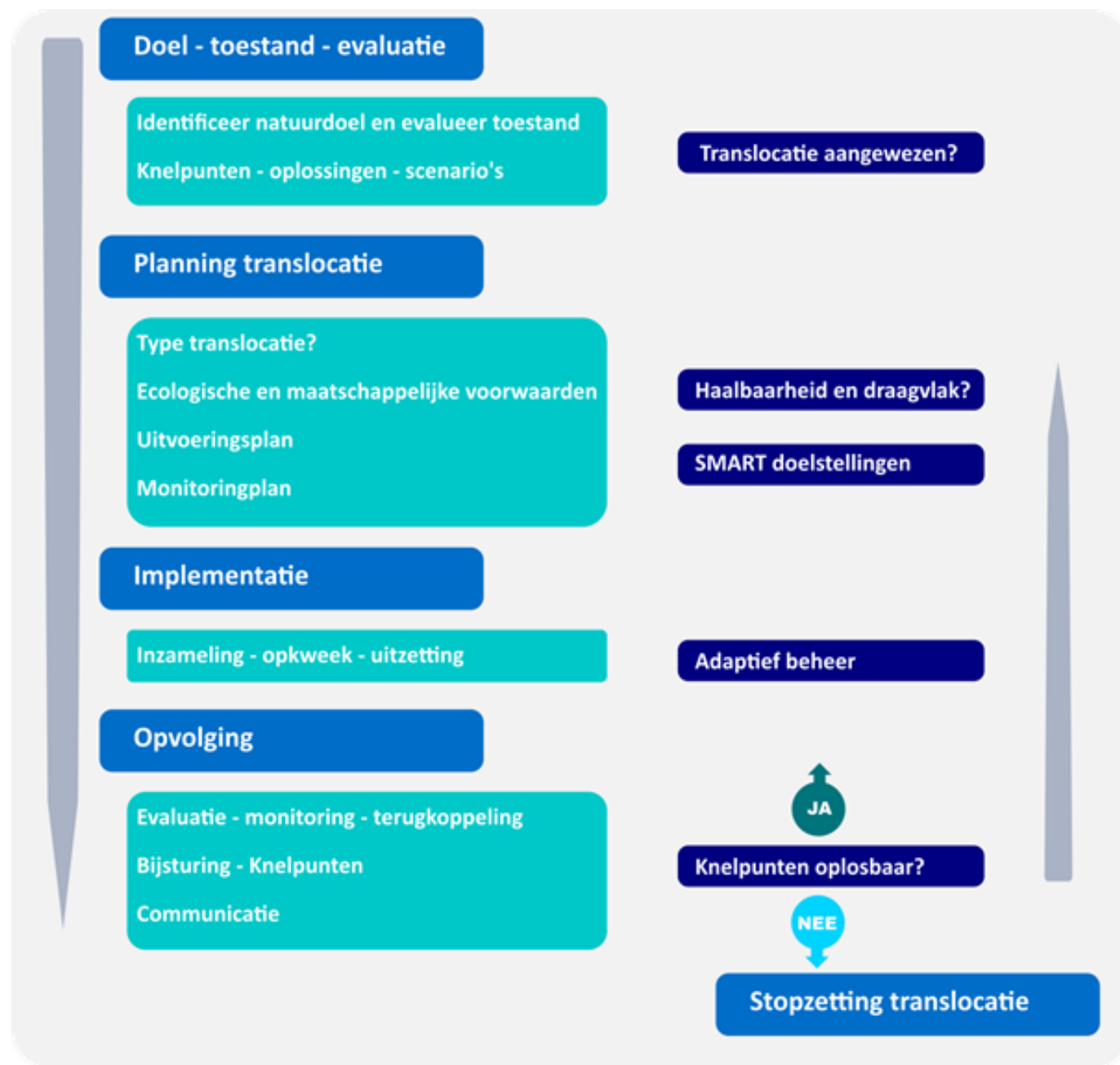
Aanvraag afwijking

- ▶ Verplicht voor elke translocatie cf. Soortenbesluit
 - Beslisboom bepaalt wanneer sprake van afwijking translocatie
 - Specifiek aanvraagformulier:
<https://natuurenbos.vlaanderen.be/dieren-en-planten/soortenbescherming/afwijkingen-op-het-soortenbesluit>
→ 'Aanvraagformulier voor een translocatie' (Word-doc)
 - Soms geen afwijking translocatie nodig, wel afwijking vervoer
- ▶ Afzonderlijk formulier op website ANB, kan wel ingeladen worden in e-loket 'afwijkingen op het Soortenbesluit'
<https://natuurenbos.vlaanderen.be/e-loketten>
- ▶ Wie beoordeelt? ANB + advies INBO
- ▶ Beslissing obv leidraad

Beslisboom translocaties

Stappenplan translocaties

Beoordeling op basis van

- ▶ Doelen (ruimer kader)
- ▶ Noodzaak vs alternatieven
- ▶ Ecologische risico's (laag, midden, hoog)
- ▶ Socio-economische risico's (laag, midden, hoog)
- ▶ Wetgeving en toelatingen
- ▶ Knelpunten en oplossingen

Toepassing leidraad

- ▶ ... is erg recent
- ▶ Meer ervaring nodig
- ▶ Graag reacties uit de praktijk
- ▶ Evaluatie voorzien (maar nog niet concreet gepland)

- ▶ Volg de beslisboom en het formulier
 - Zo maak je een ecologisch en maatschappelijk valabel plan
 - En blijf je binnen de wettelijke voorschriften